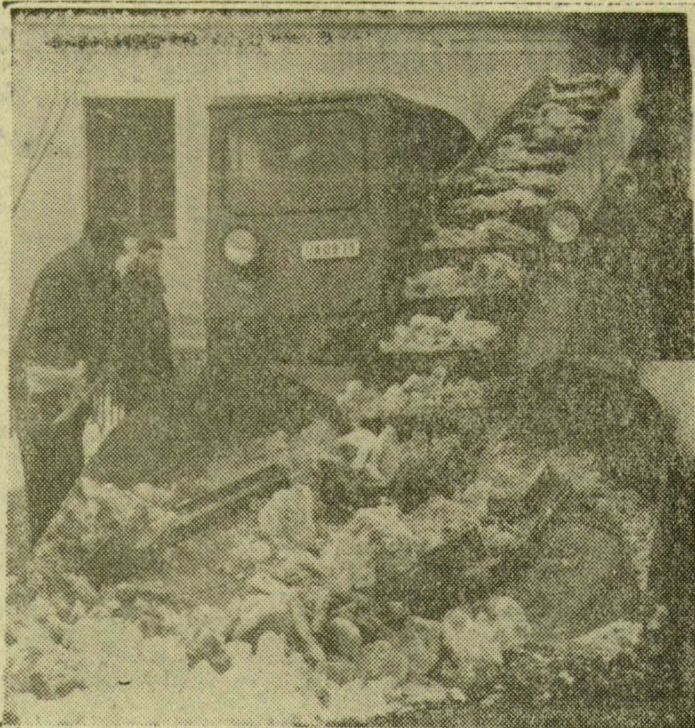

Munkában a hómaró

A Városgazdálkodási Vállalat az előző évekhez viszonyítva jobban felkészült a mostani télre, ezt bizonyítja hóharócsoló gépe is, amelynek beszerzésére 530 ezer forintot fordított. Folyamatos munkával egy 3. és fél tonnás teherautót pakol meg hóval néhány perc alatt. A szovjet gyártmányú gép mintegy 20 ember munkáját pótolja a hótakarításban. Képünkön: a hómaró az Attila utcában teszi szabaddá az utat.

(Somogyiné felv.)

Egy sokatmondó legyintés értelme, avagy mikor érdemes a prémiumért megdolgozni

Gál József, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat művezetője márnincs az Ögyesszalakótelepi építkezésen, a kendergyár felújításán dolgozik. Vezette a Tisza partján lévő házak építését, s tavaly a kazánházát és az üzletekét. Azután saját kérésére áthelyezték, mert neki így jobb, kellemesebb.

Megvannak már az új munkához tartozó prémiumfeltételek?

— Még nem küldte ki őket a vállalat.

— És a tavalyiak?

Válasz helyett csak sokat mondanak legyint.

Tudni lehetett, hogy nem sikerült

Aki zsebében tudja a pénzt, az nemigen szokott legyintgetni, s még ha el is költötte már, szívesen beszél róla, hogy s mint érdemelte ki a prémiumot.

— Már akkor tudtam, hogy egy fillért sem látok belőle, amikor kezembe kaptam a feltételeket. Előtte egy évvel, akkor igen! Akkor meg lehetett dolgozni a prémiumért. De tavaly? Hiszen nem biztosították a legalapvetőbb körülményeket sem. Kész ráfizetés volt a munka, nekünk művezetőknek, meg a vállalatnak is. Egyikünk sem kapott prémiumot.

Mi értelme van az olyan célkitűzéseknek, amelyek elérhetetlenek?

— Azt hiszem, nem sok. Nézze, igaz, hogy a munkát nem a prémiumért, hanem a fizetésért kell elvégezni, de higgye el, egyetlen olyan művezető sem dolgozott Ögyesszán, aki nem akart jó munkát nyújtani. Megkérdezheti a többiek is! Már két évvel ezelőtt kellett volna a vállalatnak azokat az intézkedéseket bevezetni, melyekre csak most került sor. Pedig jól indult nagyon Ögyessza. Csak amikor a sárba értünk, akkor akadt el, mintha tényleg a sár húzta volna vissza a lendületet.

Aránytalan arány, szétaprózás

Orzi még a tavalyi prémium-feladatot?

— Dehogyan is őrzöm. Minnek?

Az építőszakszervezet megyei titkáranak, Kiss Istvánnak azonban fel van jegyezve Gál József valamennyi 1964-re szóló prémium-feltétele. Kiírta magának, mert nagyon tanulságosnak tartotta. Mint ahogy az is.

— Hát akkor mondom — kezdi. — Brigádszervezésért 800, a gépi vakolás elterjesztésért 300, a termelékenység növelésért 400, az egy-összegű utalványokkal végzett munkaért 500, a földmunkák gépesítésért 700, az átlagbérék betartásáért 900, az önköltség csökkentésért 500 fo-

rint járt volna Gál Józsefnek. De nem teljesítette egyik feltételt sem.

— Nem csodálom. Az ilyen szétaprózott feladatok nem serkentik az embereket jobb munkára. Nem is egészen értem, hogyan gondolták, amikor a prémiumot kitűzték. Hiszen a brigádszervezésen kívül a többi feladat, bárhol nézem is, mind a termelékenység javítását célozza.

— Az arányt sem helyeslem. Bármennyire fontos is, mert az, a brigádszervezés, az érte kitűzött összeg nincs arányban a többivel. Még szembevetnöm ez az Ögyesszalakótelepi építésszervezőnek prémium kiírásában. Neki 1900 forintot tűztek ki új brigádok szervezésének elősegítéséért, míg a termelékenység javításáért 700, a gépi vakolás elterjesztéséért 500 forint járt volna. Ennyi pénzért nem érdemes törni magukat.

El kell érni a célt

Szó szerint ezt mondta Gál József is.

— És ha megkérdeznék a többi művezetőt, azok szintén egyet értenének sajnos ezzel a véleményemmel.

— Amikor a Tolbuhin meg a Hunyadi János sugárúti lakótelepeken voltam művezető ötezer forintot kaptam a gazdaságos építkezés elismeréseképpen — emlékezik vissza Gál József.

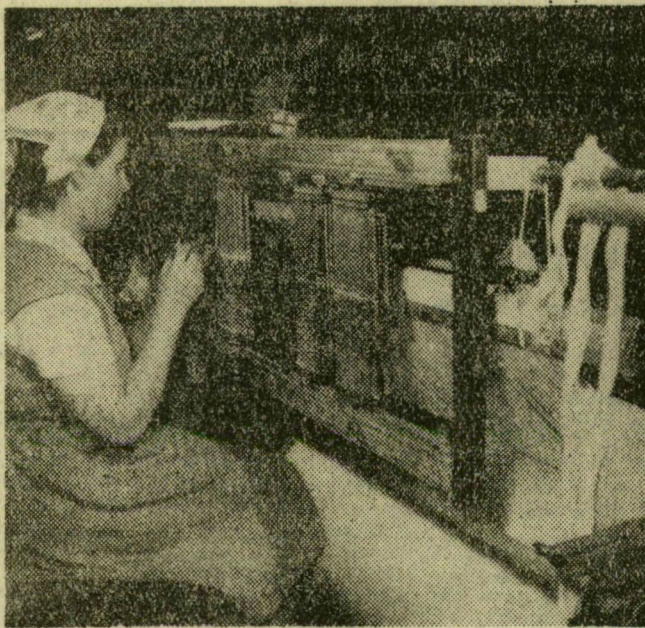
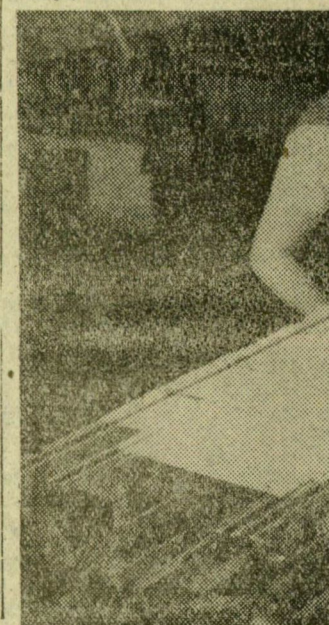
Azon kár elmélkedni, hogy a régebbi prémium-feladatok jobbabbak voltak-e, vagy sem a tavalyiaknál. Az viszont, hogy a tavalyiak nem érték el céljukat, az Ögyesszalakótelepi tapasztalatok alapján igaznak tűnik. Persze a tavalyi hómaró elolvadt. De, ha az ideai prémium-feladatokat úgy állapítják meg az építőiparban, hogy okulva a tanulmányon, reális, elérhető célokat tűznek a műszakiak elé, akkor a baj könnyen helyrehozható. Aki nem „fizeteskiegészítésként”, hanem az átlagon felül végzett munkájáért kap prémiumot, az meg is érdemli.

F. K.

Kézzel és géppel

A textilművek befűzőjében egy kézfűző naponta 4400—4500 szálát húz a nyűstökbe. Ez átlagban napi két lánchenger elkészítését jelenti. Az automata lánchenger-kötő gép egy műszak alatt körülbelül 15 fűző munkáját képes elvégezni. Perceként 325—330 szálát köt össze, így segítségével napi 30—32 henger készül el.

Képeinken: Révész József né kézfűző munká közben. — Az automata kötőgép kezelője, Takács Jánosné.

NEVELNI IS...

Oktatni, nevelni, kutatni — e hármas, de lényegében egységes munkakör betöltését kell vállalnia egyetemünk valamennyi oktatójának, előadójának, professzorának egyaránt. Ma már valóban gyakorlatilag a multé az a sokszor mesterségesen is kiélezett probléma, hogy vajon az oktató-nevelő vagy a tudományos munkát kell-e fontosabbnak tekinteni a szaktudományok e legmagasabb szintű intézményeiben, a szakemberképzés e magas fokán, az egyetemen. Ma már világos, hogy ez csak teljes egységben fogható fel, s csak az a kutató érdemel tiszteletet, aki kutatásainak eredményeit nem önadminisztrálásra használja, hanem tudományága igazi fejlesztése mellett, hallgatóinak igyekszik átadni gazdag ismeretanyagát.

Az egyetemi oktató-nevelő munkának azonban mégis gyakran jelentkezik a maga sajátos problémái. Időnként kísért még az „elegáns” nézet és magatartás, hogy az egyetemi oktatónak csupán egy kötelessége van: előadni a tananyagot. Nyilvánvaló, hogy csakugyan könnyebb csupán megtartani az órát, mint továbbra is figyelemmel kísérni és előmozdítani a hallgatók fejlődését, méghozzá szakmai és világnézeti síkon egyaránt. A szegedi egyetemen is időnként fellelhető effajta közömbösség, s különösen a nevelés kérdéseit szorultak az utóbbi időben kisé háttérbe. Rendkívül helyesen tette ezért a József Attila Tudományegyetem pártbizottsága, hogy legutóbbi ülésén napirendre tűzte a nevelőmunka irányításával kapcsolatos feladatok megvitatását.

Az egyetemi pártbizottságunk az alapszervezeti titkárral kibővített ülése a párt-végrehajtóbizottság előterjesztése alapján tárgyalta az egyetemi nevelés fontos kérdését. A vitában megnyilatkozó rendkívüli élnétség is mutatta, hogy a párt-végrehajtóbizottság az előterjesztéssel elevenre tapintott, élő és halaszthatatlan tennivalóra irányította

az egyetem kommunista vezetőtestületének figyelmét.

A pártbizottsági ülés napirendjén tulajdonképpen egyetemi nevelési rendszer kiépítésének gondolata, tervezteté szerepelt. Az előterjesztett két referátum konkrét javaslatokkal szolgált. Részletezésükre nem kívánok e cikk keretében kitérni, mivel inkább szellemükben, a kitűzött cél — a nevelés hatékonyabb szolgálata — voltak általánosabban is figyelemfelkeltők. A gyakorlati javaslatok egyebek között az eddigi világnézeti nevelési bizottságoknak, karonkénti és összegyűjtött nevelési bizottságokká alakítását kezdeményezték, másrészt az állami tanulmányi csoportok megszüntetését és helyettük az egyetemi KISZ-csoportok működésének erősítését foglalták magukba. Ezekkel együtt foglalkoztak az évfolyamfelelősök szerepével, az évfolyamfelelősi rendszer kérdéseivel, a kollégiumi patronálás problémáival.

A vélemények természetesen nem voltak egységesek a részletkérdésekben, éppen ez indította a heves vitát, amelyben még a pártbizottság tagjai közül is némelek kisebb-nagyobb fenntartással közeledtek a kérdéskomplexumhoz. Az ülések és a viták mégis az volt a legnagyobb értéke, hogy valamennyien egyetértettek abban: az egyetem nevelési tevékenysége fokozott erőfeszítést kíván, aminek komoly megvalósítására a legsürgősebben itt az idő. S kik járnának ebben az élen, kik tartanák ezt legfőbb kötelességüknek, ha nem a kommunisták? Ezért is szükséges nemcsak megtárgyalni, hanem a nevelési munka minden területét a pártbizottságok, a pártbizottságok elsőfokos feladatává tenni, a nevelésben aktív szerepet rájuk bízni. Ma még talán nem eléggé tisztázott, hogy ez miként oldható meg pontosan a gyakorlatban, de a most következő időben — a pártbizottság kezdeményezésével — mindenképpen meg kell és meg is lehet találni a módját. Igaza volt annak a felszólalónak, aki azt hangoztatta, hogy minél konkrétan, szinte „emberre szabottan” kell végezni a nevelő munkát, mert máskülönben óhatatlanul formálissá válik. Ezért is helyes olyan szervezetre bízni az irányítást, az ellenőrzést, amely saját területének minden részletét ismeri. Ezek a pártbizottságok, amelyekre ez a munka bátran építhető.

Semmiképpen sem kampányfeladatról lehet szó, amikor a nevelésről beszélünk. Az egyetemi oktatók figyelmének állandóan és emelkedő, növekvő tendenciával kell tudományos kutató munkájuk és a hatékony oktatómunka mellett a nevelési feladatokra irányulnia. Csak jólesően könyvelhetjük el, hogy a szegedi tudományegyetem hallgatóinak átlaga is ma már a korábbiaknál magasabb és egyre elmélyültebb szakmai ismeretekkel rendelkezik. Vajon ugyanezt mondhatjuk-e azonban világnézeti felkészülésükre? Ha ilyen felmérés egyáltalán végezhető lenne, akkor sajnos kevésbé megnyugtató képet kapnánk. Az az igazság, hogy a hallgatók átlagának világnézeti felkészültsége nincs összhangban a szakmai felkészültségükkel. Sokhelyütt vitatott, hogy a középiskolákból világnézeti- leg hogyan „eresztik el” a tanulókat az egyetemre. Van aki többre, van aki kevesebbre értékeli a középiskolában szerzett világnézeti alapot. A pesszimistábbak azt állítják, hogy igen sok, a középiskolából világnézeti- leg hogyan „eresztik el” a tanulókat az egyetemre. Van aki többre, van aki kevesebbre értékeli a középiskolában szerzett világnézeti alapot. A pesszimistábbak azt állítják, hogy igen sok, a középiskolából világnézeti- leg hogyan „eresztik el” a tanulókat az egyetemre.

Semmiképpen sem kampányfeladatról lehet szó, amikor a nevelésről beszélünk. Az egyetemi oktatók figyelmének állandóan és emelkedő, növekvő tendenciával kell tudományos kutató munkájuk és a hatékony oktatómunka mellett a nevelési feladatokra irányulnia. Csak jólesően könyvelhetjük el, hogy a szegedi tudományegyetem hallgatóinak átlaga is ma már a korábbiaknál magasabb és egyre elmélyültebb szakmai ismeretekkel rendelkezik. Vajon ugyanezt mondhatjuk-e azonban világnézeti felkészülésükre? Ha ilyen felmérés egyáltalán végezhető lenne, akkor sajnos kevésbé megnyugtató képet kapnánk. Az az igazság, hogy a hallgatók átlagának világnézeti felkészültsége nincs összhangban a szakmai felkészültségükkel. Sokhelyütt vitatott, hogy a középiskolákból világnézeti- leg hogyan „eresztik el” a tanulókat az egyetemre. Van aki többre, van aki kevesebbre értékeli a középiskolában szerzett világnézeti alapot. A pesszimistábbak azt állítják, hogy igen sok, a középiskolából világnézeti- leg hogyan „eresztik el” a tanulókat az egyetemre.

Korántsem ok a vészhang kongatására az egyetemi nevelőmunkában. Az egyetemi oktatók többségének odaadó tevékenysége, céltudatos munkája, a hallgatóknak tanulmányi sikereik mellett mind határozottab, komoly helytállása, életfelfogása imponálóan tanúsodik a felszabadult évek hatásáról, a szocialista szellemű nevelés eredményeiről. A követelmények mégis erőteljesen dörömbölnék és továbbra is követelnek. Az egyetemi pártbizottságtól kiindult nevelési kezdeményezésnek visszhangra, alkotó javaslatokra és munkavállalásra kell találnia mindenütt az alapszervezetekben. A lelkesítő cél elérése kommunista oktatókhoz méltó és elkerülhetetlenül fontos feladat. Következtes megoldáshoz bizonyára szívv-lelékkel csatlakozik párttag és pártönkivüli, minden hivatását szerető egyetemi oktató.

LŐKÖS ZOLTÁN